

"शान्तिनगर गाउँपालिकाको दाहित्व
सुशासन र समृद्धिको स्थायित्व"

शान्तिनगर गाउँपालिकाको
गाउँसभा

अध्यक्ष प्रमोद बस्नेत ज्युले प्रस्तुत गर्नुभएको
आ.व.२०८०।०८१ को नीति तथा कार्यक्रम

शान्तिनगर गाउँपालिका
लुम्बिनी प्रदेश,नेपाल
२०८० असार १०

शान्तिनगर गाउँपालिकाको

१४^{औं} गाउँसभामा प्रस्तुत भएको आ.व. २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम
आदरणीय सभासदज्यूहरु,

यस गरिमामय गाउँसभा समक्ष शान्तिनगर गाउँपालिकाको आ.व.२०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा मैले गौरवाम्वित महशुस गरेको छु । यस अवसरमा म नेपालको समग्र रूपान्तरणका लागि भएका राजनीतिक आन्दोलन र संघर्षको क्रममा जनताको कल्याण र उन्नतिको लागि जीवन समर्पण गर्नुहुने सबै ज्ञात अज्ञात सहितहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु, बेपत्ता नागरिक र घाईते योद्धाहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थामा नागरिकहरुलाई विकासका सम्वाहक र मालिकका रूपमा लिदै उनीहरुका इच्छा, आकाङ्क्षा, आवश्यकता, प्राथमिकता, समस्या, अवसर, चुनौति र संभावनाको खोजि गरी जनताकै भुमिकालाई सर्वाधिक महत्व दिने गरीन्छ । जनतालाई स्थानीय शासन प्रकृत्यामा अधिकाधिक मात्रामा सरिक हुने अवसर जुटाइ स्थानिय लोकतन्त्रको प्रवर्द्धनमा जोड दिने र सो मार्फत जनताले लोकतन्त्रको लाभ र विकासका प्रतिफल समेत प्राप्त गर्दछन भन्ने मान्यता र लोकतान्त्रिक अभ्यास, संस्कार र प्रयोग स्थानीय सरकारको माध्यमबाट मात्र सम्भव छ भन्ने मान्यतामा विश्वास राख्दै त्यसको गहन र महत्वपूर्ण जिम्मेवारी तथा अवसर हामीलाई प्राप्त भएको छ । स्थानीय तहको निर्वाचनबाट लोकतन्त्रको आधारशीलाको रूपमा रहेको स्थानीय तहलाई अधिकार सम्पन्न बनाई केन्द्रको अधिकार स्थानीय ठाउँमा प्रयोग गर्न पाउँदा हामीले गौरवको अनुभुति गरेका छौं । नेपालको संविधान, २०७२ ले सबै नागरिकहरुलाई समान अधिकार, समान अवसर प्रदान गरेको वर्तमान सन्दर्भमा हामी स्थानीय सरकार संविधानले परिकल्पना गरे अनुरूप सामाजिक न्याय र समाजवादको लक्ष्यमा पुग्न आर्थिक समृद्धिका गतिविधिमा केन्द्रित हुनुपर्ने चरणमा प्रवेश गरेका छौं । नेपालको संविधानको अनुसुची ८ ले दिएको स्थानीय तहको अधिकारलाई सदुपयोग गर्दै सामाजिक न्याय सहितको समृद्धि ल्याउन अवििकास, गरीबी र पछौटेपनका विरुद्ध हाम्रो ध्यान केन्दीत छ ।

मैले यस आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरीरहँदा स्वच्छ, हराभरा, विकसित, समतामूलक र समृद्ध शान्तिनगरको भावी तस्वीरलाई मध्यनजर गरेकोछु । संविधान कार्यान्वयन अर्न्तगत स्थानीय सरकारको आधारशिला तयार गर्दै उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग र परिचालनको माध्यमबाट विकासको प्रतिफल सबै शान्तिनगरबासीले समान र न्यायोचित तरिकाबाट प्राप्त गर्ने गरी साधन स्रोत र अवसरको न्यायोचित बितरण गर्ने, दिगो विकासलाई ध्यानमा राखी पूर्वाधार निर्माण गर्ने र आम शान्तिनगरबासीको अपनत्व र स्वामित्व हुने गरी विकास आयोजनाहरूको कार्यान्वयन गर्ने दिशामा यो नीति तथा कार्यक्रम केन्द्रित गरेको छु र सोही मार्गदर्शनबाट प्रेरित भई बजेट प्रस्तुत गरीनेछ ।

विकास र समृद्धिको यात्रामा अघि बढ्दै गरेको यस गाउँपालिकाको आधारभूत पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थित विकासका लागि थुप्रै श्रोत साधन, सबै तहबाट सहयोग ,सल्लाह र समन्वयको आवश्यक पर्ने देखिन्छ । जसको पूर्ति यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको सीमित श्रोत र साधनको परिचालनबाट मात्रै सम्भव देखिदैन । यसै यथार्थलाई मनन् गरी यस गाउँपालिकाले पनि विकास र सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित बनाउनका लागि संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानिकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान, विशेष अनुदान र राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम तथा अन्य निकायबाट प्राप्त हुने अनुदान र गाउँपालिकाको आफ्नो आन्तरिक श्रोत र साधन समेतलाई आधार मानी सहभागितामूलक योजना तर्जुमाका विभिन्न चरण पार गर्दै विकासका साभेदार, सहकारी क्षेत्र, निजि क्षेत्र, गैर सरकारी संस्था तथा अन्य शासकिय साभेदारहरू संगको तालमेल तथा एकीकृत र समन्वयात्मक प्रयासबाट अगाडि बढ्नुपर्ने देखिन्छ । यस शान्तिनगर गाउँपालिकाको आ.व. २०८०/०८१ को लागि नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, प्रचलित निर्देशिका र कार्यविधि तथा गाउँपालिकाको विकास सम्बन्धमा मन्त्रालयबाट प्राप्त नीतिगत मार्गदर्शन समेतलाई आधार बनाएको छु ।

अव म गाउँपालिकाको चालु आ.व.२०७९/०८० मा गरिएका कार्यहरू,योजना तथा कार्यक्रमहरूको छोटो समिक्षा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१.भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ :

- यस शान्तिनगर गाउँपालिकाका धेरै जसो सडकहरू स्तरीय ग्राभेल भएका छन् । वडा नं ५ को वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न भई आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह सुरु गरिएको छ ।

- गाउँपालिका स्तरीय गौरवका आयोजना अर्न्तगत गाउँपालिकाका मुख्य मुख्य सडकहरुलाई कालोपत्रे गर्ने कार्यको सुरुवात भएको छ ।
- विपन्न वर्गका व्यक्तिहरुलाई फुसको छानो हटाई निःशुल्क रुपमा जस्तापाता लागि रकम उपलब्ध गराईएको छ ।
- प्रत्येक वडामा ठूला तथा साना सिचाईको लागि नहर तथा पक्की लाइनिङ निर्माण गरिएको छ ।

२. शिक्षातर्फ:

- हरेक विद्यालयको शैक्षिक क्रियाकलापलाई समेटेर डिजिटल शैक्षिक प्रोफाइल तयार गरिएको छ ।
- हरेक विद्यालयमा ईमान्दारिता र जबाफदेहिता लाई कार्यसम्पादन मुल्याङ्कनको आधारस्तम्भको रुपमा कायम गर्ने गरी सुशासन प्रत्याभुतिको लागि **E- Attendance** प्रणाली जडान गरिएको छ ।
- सुचना प्रविधीको पहुँच बृद्धि गरी गुणस्तरिय शिक्षा प्रदान गर्न हरेक विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री विद्यालय हब को रुपमा बिकास गर्नको लागि कम्प्युटर, पिरिन्टर्श, इन्टरनेट तथा अन्य आवश्यक सामग्री व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- विधार्थीको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गरी स्वच्छ खानेपानिको अभाव हुन नदिन सबै विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर सहितको सामग्री प्रबन्ध गरिएको छ ।
- शिक्षामा हरेक बालबालिकाको सहज पहुँच बृद्धि गर्न तथा सबै बालबालिकालाई शैक्षिक अबसर प्रदान गर्न जेहेन्दार, अपाङ्ग, दलित ,जनजाती तथा अति विपन्न बालबालिकालाई जनहि १०/१० हजारका दरले करिब ३० जना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ती प्रदान गरिएको छ ।
- शैक्षिक शत्रको अन्त्यमा हुने बार्षिक परिक्षालाई मर्यादित र व्यवस्थीत गराउन कक्षा ८ को आधारभुत तहस्तरीय बार्षिक परिक्षालाई गाउँपालिकाबाट मोनेटेरिड सहित सञ्चालन गर्ने गरिएको छ ।

- राष्ट्रीय पाठ्यक्रम प्रारूप-२०७६मा आधारित रहेर सबै शैक्षिक सरोकारवालाहरूको उपस्थितिमा कक्षा १-८ को स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण गरी कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ ।
- यस शान्तिनगर गाउँपालिका भित्र रहेका सामुदायिक बिद्यालयमा दरबन्दी अभाव भई शिक्षणमा पर्ने समस्यालाई निराकरण गर्न निश्चित मापदण्डका आधारमा करिब ४० जना पालिकास्तरिय स्वयंसेवक अनुदान शिक्षक व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- बालबालिकाको शैक्षिक बिकासमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यले बिधार्थिमा रहेको अन्तर्निहित प्रतिभा पहिचान तथा प्रष्फुटन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएका छन् ।
- स्थानीय तह स्तरीय कक्षा-५ को अङ्ग्रेजी र सामाजिक बिषयको सिकाई उपलब्धि परिक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्य गरिएको छ ।
- युवा खेलकुद को संभावनालाई प्रष्फुटित गर्न खेलकुदका सामग्री उपलब्ध गराइएको, अध्यक्षकप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरीएको, राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड कार्यक्रम मार्फत स्थानीय ज्ञान सीप, कलाको संरक्षण गर्ने गरिएको छ ।

स्वास्थ्यतर्फ

- गर्भवति तथा सुत्केरीको लागि पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत तपशिल बमोजिमको पौष्टिक तत्व वितरण
 - गर्भवति भएको थाहा हुनासाथ - फोलिक एसिड वितरण
 - गर्भवति भएको ४ महिनामा - calcium चक्की (180 चक्की)
 - गर्भवति भएको ६ महिनामा - Iodine नुन 1 kg
 - गर्भवति भएको ८ महिनामा - १ लिटर खाने तेल
 - गर्भवति भएको ९ महिनामा - १ क्यारेट अण्डा
- सुत्केरीलाई १ ओटा दसमुलारिष्ट र ३८०० रुपैया ।
- साविकका ३ वटै स्वास्थ्य चौकीमा ल्याव सेवा स्थापना साथै सबै वडामा स्वास्थ्य केन्द्र रहेको ।

- पालिकाका सवै स्वास्थ्य संस्थाहरू प्रविधि मैत्री भएको साथै औषधीको आपूर्ती व्यवस्थापन प्रणाली र स्वास्थ्य सेवाको प्रतिवेदन प्रणालीलाई Online गरि Digitalization गरिएको ।
- पालिकाको स्वास्थ्य शाखाको electronic health profile तयार भएको जुन हरेक वर्ष update हुने गरेको ।
- पालिकाका सवै वडामा स्वास्थ्य संस्थाहरूको आफ्नै भवन भएको साथै १५ सैयाको अस्पताल निर्माणाधिन

पशुसेवा तर्फ

- डिस्पेन्सरी संचालन द्वारा करीव ३००० वटा पशुहरूको उपचार तथा परजिवि नियन्त्रण गर्ने गरेको ।
- करीव ५० भैसि र ४० गाईमा कृतिम गर्वाधारण सफल भएको ।
- व्यवसाईक पशुपालन विस्तारको लागि घाँस विकास कार्यक्रम अन्तर्गत करीव ५० हेक्टर जग्गामा उन्नत वर्सिम तथा जै घासको खेति विस्तार भएको ।
- लम्फिस्किकन जस्तो महामारी जन्य रोगको नियन्त्रण तथा उपचारको लागि व्यापक रूपमा वडा- वडा, टोल-टोलमा चेतनामुलक कार्य सम्पन्न गरी संकास्पद संक्रमित पशुहरूको नमूना परीक्षणको लागी क्षेत्रीय प्रयोगशालामा पठाएको ।
- पशुसेवा केन्द्र विस्तार गरी यस गा.पा. र वडा नं. ५, ६ र ७ का किसानहरूमा सेवा विस्तार गरेको ।

कृषि शाखा

- वडा नं. ५, ६ र ७ मा माटो परिक्षण शिविर संचालन गरेको ।
- खुद्रा विषादी विक्रेता तालिम संचालन गरेको सम्पूर्ण वडाहरूबाट सहभागी गराईएको ।

- विउविजन विक्रेता तालिम संचालन गरेको ७ वटै वडाहरूबाट सहभागी उपस्थित गराईएको ।
- मकै पकेट निरन्तरता। (वडा नं. २, ५, ६)
- तोरी पकेट संचालन तथा सम्पन्न गरेको (वडा नं. ३।
- अदुवा वेसार पकेट संचालन (वडा नं. १)

रोजगार शाखा

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत यस गा.पा मा हाल ८१ जना विपन्न बेरोजगार व्यक्तिहरू ११ वटा आयोजनामा कामका लागि खटिएका छन् । जसमध्ये केही आयोजनाहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- बस्तिखोला झोलुङ्गे पुलदेखि तल्लो बसेरीसम्म गोरेटो बाटो निर्माण तथा मर्मत
- गिधनिया देखि खड्कपुरसम्म पाईप लाईनिङ ।
- पेदिखोला देखि हारिचार जाने बाटो स्तरोन्नती ।

महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा

- लैङ्गिक हिंसाले मनोसामाजिकमा पार्ने असर तथा तनाब व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गरेको ।
- किशोर किशोरीका लागि लागु औषधि दुर्व्यसनी, सामाजिक संजालको प्रयोग सचेतना तथा दुरूपयोग न्यूनीकरण तालिम
- योग रोग तथा, HIV/AIDS सम्बन्धि अन्तर्क्रिया कार्यक्रम ।
- च्याउ खेति सम्बन्धिद सिपि विकास तालिम ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाने महिलाको लागी सचेतना कार्यक्रम ।
- अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण प्रत्येक ३-३ महिनामा शिवर संचालन गर्ने गरेको ।

- जेष्ठ नागरीक परिचय पत्र पनि यस शाखाबाट वितरण गर्ने गरेको ।

लघु उद्यम विकास शाखा अन्तर्गत संचालन भएका कार्यहरू

- वडा नं. ४ र ५ मा ८६ जना नयाँ लघु उद्यमी छनौट भएका जस अन्तर्गत उद्यमीले छनौट गरेका तालिमहरू
 - कटाई सिलाई सम्बन्धि सिप विकास तालिम २१ जना (संचालन भईरहेको)
 - व्यूटिपार्लर सम्बन्धि सिप विकास तालिम १० जना (संचालन भईरहेको)
 - बुटिक सम्बन्धि सिप विकास तालिम ६ जना (संचालन भईरहेको)
 - हाउस वाईरिड सम्बन्धि तालिम ६ जना ९(संचालन भईरहेको)
- वडा नं. ७मा स्तरोन्नतीतर्फका तालिमहरू
 - डलकुशन बनाउने सम्बन्धि सिप विकास तालिम
 - ढकिया उत्पादन सम्बन्धि सिप विकास तालिम
 - च्याउ खेती सम्बन्धि सिप विकास तालिम
 - कटाई सिलाई सम्बन्धि सिप विकास तालिम ४० जनालाई

भूमि सेवा केन्द्र

- सातै वटा वडाबाट अव्यवस्थित बसोबासी, भूमिहिन दलित र भूमिहिन सुकुम्बासीको लगत संकलन कार्य गरेको ,
- अव्यवस्थित बसोबासी, भूमिहिन दलित र भूमिहिन सुकुम्बासीलाई उपलब्ध गराउने निस्सा तयार गर्ने कार्य गरियो,
- सहजिकरण समिति गठनको लागी सातै वटा वडाहरूमा सूचना प्रवाह गर्ने कार्य गरियो ।

- वडा नं. १ बाट भूमिहिन सुकुम्बासीहरुलाई सेतो पूर्जा (निस्सा वितरण) कार्यक्रम सुरु गरिएको छ ।

न्यायिक समिती तर्फ

- ४७ (१) अनुसार यस आ.व. मा १७ वटा मुद्दा दर्ता भएकोमा १५ वटा मुद्दा जग्गा रोक्का सम्बन्धि तथा बैङ्क खाता रोक्का गर्नुपर्नेमा पुरै रोक्का भई ६ वटा मुद्दाको यस न्यायिक समितिमा मेलमिलापबाट जग्गा तथा बैङ्क खाता फुकुवा भएको ११ वटा मुद्दाको जग्गा रोक्का यथावत रहेको ।
- ४७ (२) अनुसार २ वटा मुद्दा दर्ता भएकोमा सोही अनुसार मेलमिलाप भएको ।
- ठाडो उजुरीमा ३८ वटा उजुरी दर्ता भई फछ्यौट समेत भएको ।

सभासदज्युहरु:-

अव म आर्थिक बर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

क) भौतिक पुर्वाधार विकास तर्फ:

- देश समृद्धिको मुल मेरुदण्ड भौतिक पुर्वाधार हो । पुर्वाधारलाई दिगो, भरपर्दो, कम खर्चिलो र वैज्ञानिक बनाउन सके मात्र हामीले आशा गरेको लक्ष्य प्राप्ती गर्न सकिन्छ । यस आर्थिक वर्षमा शान्तिनगर गाउँपालिकाको तर्फबाट पुर्वाधार क्षेत्रको विकास गर्नका लागि **गुणस्तरीय भौतिक पुर्वाधार, गाउँपालिकाको विकासको मुल आधार** भन्ने नारालाई ध्यानमा राखी निम्नानुसारको नीति लिईनेछ ।

१ सडक र सिचाई:

- कृषि सडकहरुको स्तरोन्नति र विस्तार गर्नुका साथै गा.पा. भित्रका कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रहरुलाई गाउँपालिकाको मूल बजारमा सम्म जोड्नका लागि आवश्यक कृषि सडक सञ्जाल निर्माण तथा सुधारमा ध्यान दिइनेछ ।
- गाउँपालिका स्तरीय सडकहरुको क्षेत्रआधिकार निर्धारण गरी सडक विस्तार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिई अतिक्रमण गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै लगिनेछ ।

- प्रत्येक वडाका केन्द्रलाई टोल र गाउँहरूसँग जोडने सडकहरूको विस्तार र स्तरोन्नति गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका खेतीयोग्य जमिन तथा बाँझो जमिनमा आवश्यक सिञ्चाईको व्यवस्था गरी कृषि उत्पादन बढाइने छ ।
- गाउँपालिकाको उपयुक्त स्थानमा केहीमा आँफै तथा केहीमा संघ र प्रदेश सरकार सँगको सहयोगमा प्रत्येक वडामा एक एक वटा कालोपत्रे सडक निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२. खानेपानी, ऊर्जा र बैकल्पिक ऊर्जा :

- गाउँपालिका भित्रका ग्रामीण बस्तीमा शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था गर्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्था सँग समन्वय गरी थप कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- यस गाउँपालिकाको वडा नं १, २ र ३ को दुर्गम बस्तीतिर अझै पनि विजुली बत्तिको सुविधा नपुगेकोले विद्युत प्राधिकरण कार्यालयसँग समन्वय गरी उक्त क्षेत्रमा विद्युतिकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- दिगो विकास लक्ष्य अनुसार एक घर एक धारा शान्तीनगरको अभिभारा नीति अन्तरगत वास योजनाले तय गरे अनुसार खानेपानी नपुगेका सबै घरधुरीमा आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवा पुऱ्याउने गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- खानेपानी लाईन विस्तार गर्न खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय सँग समन्वय गरिने छ ।
- आवश्यकता अनुसारका क्षेत्रमा बैकल्पिक उर्जाको व्यवस्था गर्दै सेवा प्रवाहलाई सहज बनाइनेछ ।

३. जग्गा धनी पुर्जा, नापी, भू-उपयोग तथा बस्ति विकास:

- सुरक्षित बस्ति विकासको लागि भवन मापदण्ड लागु गरिसकिएको अवस्थामा त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ध्यान दिई यसबाट आन्तरिक राजश्वमा बृद्धिमा सघाउ पुऱ्यान पुग्नेछ ।
- अव्यवस्थित बसोवासी तथा अव्यवस्थित भूमिहीन सुकम्वासीहरुलाई भूमि आयोगको सहयोगमा संचालित कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई व्यवस्थित बनाउने नीति लिइनेछ ।
- आगामी आ.व. भित्र यस शान्तिनगर गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र रहेका सम्पूर्ण फुसका छाना विस्तापित गर्ने मूल नीति लिइनेछ । त्यसका लागि कुनै पनि बजेटको अभाव हुन नदिने व्यहोरा अवगत गराउद छु ।

४. सार्वजनिक निजी साभेदारी:

- सार्वजनिक जिजी साभेदारी कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- संघ,प्रदेश तथा अन्य संघ संस्थाको साभेदारीमा योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउने नीति लिइनेछ ।
- आपसी सम्बन्धका आधारमा अन्तर स्थानीय तह साभेदारी कार्यक्रमलाई विशेष महत्वका साथ अगाडि बढाउने नीति लिइनेछ ।

ख) कृषि तथा पशुपालन तर्फ :

१ कृषि तर्फ

- कृषिजन्य वस्तुको उत्पादकत्व बृद्धि गर्दै कृषिमा व्यवशायिकरणका माध्यमबाट स्वरोजगार सृजना गरिनेछ ।
- न्यून आय भएका कृषकहरुलाई कृषिबाट जिविकोपार्जन तथा पारिवारिक पोषणमा सुधार गरिनेछ ।

- कृषिको विविधिकरण र बजारीकरणबाट गरिवी न्यूनिकरण गरी वेरोजगारी घटाउन सहयोग पुर्याइनेछ
- अर्गानिकवाली/वस्तुको उत्पादन बृद्धि गर्न रासायनिक तथा घातक/विषादिको प्रयोगमा कमी ल्याउन जनचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- पर्यावरण अनुकूल हुने किसिमका र उत्पादन एवं बजार सम्भाव्यताको आधारमा वाली वस्तु छनौट गरिनेछ र त्यस्ता कृषि व्यवसायीलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- रैथाने प्रजातिका कृषिवालीको उचित संरक्षण र सम्वर्द्धन गरिनेछ ।
- युवा महिला दलित र सिमान्तकृतवर्गका कृषकलाई आकर्षण गर्न कृषिजन्यवस्तु उत्पादन लागतकम गर्ने, यान्त्रिकरण, सानासिचाई, प्याकेजिङ, ग्रेडिङ आदिमा अनुदान दिईनेछ ।
- उत्पादित वाली वस्तुको संकलन, भण्डारण र प्रशोधन प्रक्रियामा सुधारल्याई बजारीकरणमा जोडिदिइ समग्र मूल्यश्रृंखलाको अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- सहकारी संस्थाहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि लगायतका बिषयमा तालिम प्रदानगरी कृषिपेशाबाट रोजगारी अभिवृद्धिको माध्यमका रुपमा विकास गरिनेछ ।
- कृषकहरुको परम्परागत ज्ञान तथा सीपलाइ कदर गर्दै कृषि पेशालाइ मर्यादित तथा सम्मानजनक पेशामा रुपान्तरण गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- कृषिको व्यसायीकरण गर्दा भौगोलिक, जातीय, वर्गिय, तथा लैंगिक समावेसीकरण नीतीको अवलम्बन गरिनेछ ।
- सिंचाई व्यवस्थाका लागि पानीका मुहानहरुको उचित संरक्षण एवम् आकाशे पानीको व्यवस्थापन तर्फ जोड दिइनेछ ।

- रैथानेवाली पशुको पहिचान, संरक्षण र संवर्द्धनका लागि स्थान विशेषपकेट क्षेत्र निर्धारण गरी ती वालीवस्तुको वीउ उत्पादन संरक्षण, तथा वजारिकरण गरिनेछ ।
- उच्च-मूल्यप्राप्तहुनेकृषिवालीवस्तुको क्षेत्र पहिचान गरी एक समूह/सहकारी, एक वाली वस्तुउत्पादनमा जोडदिईनेछ ।
- खाद्य सुरक्षाको नाममा रैथाने वाली वस्तु उत्पादनलाई निरुत्साहित गर्ने किसिमका कार्यक्रम लाई निरुत्साहित गरिनेछ।
- कृषिमा आधारित उद्योग स्थापनामा निजि क्षेत्र एवं ठूला स्तरसक्षम सहकारीलाई सुविधा प्रदान गरिनेछ ।
- वडा न १ र ३ को माथिल्ले भेगलाई टिमुर पकेट क्षेत्र तोकी टिमुरको विकास र प्रशोधन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- कृषि तथा पशु कृषकहरुलाई जनताको घर दैलो नजिकबाट सेवा उपलब्ध गराउन सेवा केन्द्रको अवधारणाबाट सेवा उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ ।

२. पशुपालन तर्फ

- पशुस्वास्थ्य विकाशको लागी यस गाउँपालीकामा रहेका पशुपन्छीको ओसार पसार हुने,रोग प्रकोपको सम्भावना भएका मुख्य सडक तथा आसपासका क्षेत्रमा निःशुल्क रुपमा पी.पी.आर, भ्यागुते, चरचरे, खोरेत स्वाइनफिवर खोपको व्यवस्था गरिनेछ ।
- पशुपालनलाई उत्पादनमुखी बनाउन नश्लसुधार कार्यक्रम गाइभैसी, बाखामा सबै क्षेत्रमा सुरुवात गरिनेछ ।
- पशुपालनलाई व्यावसायिकरणमा प्रोत्साहन गर्न नेपाल सरकार/स्थानिय तहबाट दिने अनुदानमा स्थानीय तहमा उद्योगमा दर्ता भएकालाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- पशु बिमा कार्यक्रमलाई अनिवार्य रुपमा लागु गर्न सबै पशुपन्छी फार्महरुलाई प्रेरीत गरिनेछ ।
- सामुदायिक वन, सार्वजनिक जग्गा, सडक दाँयाबाँया पोषण युक्त डालेघाँस, बर्षे, बहुबर्षिय भुईघाँस तथा हेजेरो बिकास गरिनेछ ।

- पशुसेवा प्रसारलाई कृषक माझ प्रभावकारी रूपमा अगाडी वढाउन नियमित पशुपँछी पालन तालीम, मत्स्य विकास तालिम प्रत्येक वडामा सचालन गरिनेछ ।
- सबै ग्रामिण स्तरका कृषकहरूलाई पशुस्वास्थ्यको पहुँचमा पुऱ्याउन सबै वडामा निःशुल्क पशुसेवा शिवीर सँचालन गरिनेछ ।
- जुनोसीस रोगबारे स्कूल शिक्षा कार्यक्रमलाई शिक्षा शाखाको समन्वयमा सबै स्कूलहरूमा सचालन गरिनेछ ।
- नस्ल सुधारको कामलाई सबै ठाउँमा प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।

ग) स्वास्थ्य तर्फ :

- पालिका स्तरमा १५ सैयाको अस्पताल निर्माण गरि सन्चालनमा ल्याइनेछ ।
- पोषण सुधार कार्यक्रम अर्न्तगत पालिकामा रहेका सबै कडा कुपोषित बालबालिकाहरूलाई पालिकामा रहेका ३ वटा स्वास्थ्य चौकीहरू बाघमारे, धनौरी र शान्तिनगर स्वास्थ्य चौकीमा OTC केन्द्र स्थापना गरि उपचार गर्ने साथै पालिकामा रहेका सबै (८ वटै) स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट मध्यम कुपोषण भएका बालबालिकाहरूलाई सर्वोत्तम पिठो बितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता गरिएकोछ ।
- दिगो विकास लक्ष प्राप्तीको लागि प्रोटोकल अनुसार गर्भजाँच गराउने महिलाहरूको लागि पोषण बितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईएको छ ।
- दिगो विकास लक्ष प्राप्तीको लागि सुत्केरी तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम अर्न्तगत नर्सिङ कर्मचारी द्वारा सुत्केरी महिलाको घरभेट कार्यक्रम सन्चालन ल्याइनेछ ।
- संस्थागत सुत्केरी प्रोत्साहनका लागि स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलाहरूलाई प्रोत्साहन रकम बितरण कार्यक्रम सन्चालन निरन्तरता दिइनेछ ।
- सुत्केरीहरूका लागि निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा सन्चालन गरिएको र जेष्ठ नागरिक (६५ वर्ष माथि) का लागि एम्बुलेन्स सेवामा २० प्रतिशत छुट दिने कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सन्चालन गरिनेछ ।
- पालिका अर्न्तगतका सबै स्वास्थ्य चौकिमा अनुसन्धानमा आधारित उपचार पद्धतिका लागि ल्याब सेवा विस्तार तथा सन्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।

- विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रमको लागि नमुना कार्यक्रम अर्न्तगत ३ वटा माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय नर्स कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।
- शान्तिनगर गाउँपालिका उज्यालो अभियान कार्यक्रम अर्न्तगत निःशुल्क मोतिबिन्दु तथा विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको निःशुल्क आँखाजाँच शिविर सन्चालन गरिनेछ ।
- शान्तिनगर गाउँपालिकामा आयुर्वेद सेवाविस्तार तथा गुणस्तर सुधारको लागि आयुर्वेद शिक्षा तथा आयुर्वेद आरोग्य केन्द्र सन्चालन गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयम सेवकाहरूको कार्यलाई प्रोत्सहान गर्न मासिक तथा बार्षिक यातायात खर्च व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- शान्तिनगर गाउँपालिकाका जनताको शिघ्र र सहज स्वास्थ्य सेवा प्राप्तीको लागि संवेदनशील हुदै रेडक्रम शाखा तुल्सीपुरसंगको सहकार्यमा रक्त संचार सेवालाई प्रभावकारी बनाइने नीति लिइनेछ ।

घ) शिक्षातर्फ:

- हरेक विद्यालयको शैक्षिक क्रियाकलापलाई समेटेर डिजिटल शैक्षिक प्रोफाइल तयार गरिनेछ।
- हरेक विद्यालयमा E- Attendance प्रणाली जडान गरि विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ । ईमान्दारिता र जबाफदेहिता लाई कार्यसम्पादन मुल्याङ्कनको आधार स्तम्भको रूपमा अगाडि बढाईनेछ।
- शान्तिनगर गाउँपालिकाको शैक्षिक समस्या पहिचान तथा समस्या समाधानको लागि एउटा समिति बनाई शैक्षिक संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ। सोही समितिको प्रतिवेदन अनुसार विभिन्न शैक्षिक क्रियाकलाप तय गरिनेछ।

- गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने दिगो विकास लक्ष्य अनुसार सुचना प्रविधीको पहुँच बृद्धि गरी गुणस्तरिय शिक्षा प्रदान गर्न हरेक विद्यालयलाई प्रविधिमैत्री विद्यालय हब को रूपमा विकास गरिनेछ।
- विद्यालयको लेखाप्रणालीलाई पारदर्शी, सेस्तामा आधारित, आर्थिक स्थिति स्पष्ट देखिने, मितव्ययी, सरलिकृत र एकरूपता देखिने किसिमको बनाउन हरेक लेखा हेर्ने कर्मचारी र प्रधानाध्यापकलाई लेखा सम्बन्धीको तालिम प्रदान गरिनेछ।
- प्रधानाध्यापकको कार्यसम्पादनलाई सुदृढ गर्न कार्यसम्पादन सुधार तथा प्रशासनिक नेतृत्व विकास सम्बन्धि तालिम दिइनेछ।
- विद्यालय शिक्षाको जग पुर्वप्राथमिक तहमा अध्ययन गर्ने सबै बालबालिकाको सर्वाङ्गिन विकासको लागी बाल कक्षाकोठा व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । विधार्थीको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गरी स्वच्छ खानेपानिको अभाव हुन नदिन सबै विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिइ सो कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- प्रविधिमैत्री सिकाई संभव नहुने विद्यालयको सिकाईलाई निरन्तरता दिन अभिभावकको सहयोगमा सिकाइ क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न मुद्रण प्रकृतिका बैकल्पिक सामग्रीको विकास तथा छपाई गरी हरेक बालबालिकालाई उपलब्ध गराइने छ।
- विद्यालय शिक्षाको डिजिटल डाटाबेस तयारी साथै शैक्षिक बुलेटिन, शैक्षिक कार्यपात्रो, शैक्षिक प्रोफाइल निर्माण गरी शैक्षिक सुचना आदान प्रदानमा सहजिकरण गरिनेछ। विद्यालयको शैक्षिक सुचना प्रणालिलाई व्यवस्थित गराउन हरेक विद्यालयका IEMIS Focal Person लाई IEMIS सुदृढिकरण सम्बन्धि क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरी IEMIS सफ्टवेयरलाई अभि बढि प्रभावकारी गराइनेछ।
- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न तथा हरेक ब्यक्तिलाई सामुदायिक विद्यालय प्रति अपनत्व कायम गराउन सबै सामुदायिक विद्यालयमा आमा समुह, बालक्लव र पुर्व शिक्षक तथा विधार्थी समाज गठन गर्ने कार्यक्रम चलाईनेछ । सो को लागी वडा शिक्षा समिति, शिक्षक अभिभावक संघ तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय गराइनेछ।

- शिक्षामा हरेक बालबालिकाको सहज पहुँच बृद्धी गर्न तथा सबै बालबालिकालाई शैक्षिक अवसर प्रदान गर्न जेहेन्दार, अपाङ्ग, दलित, जनजाती तथा अति बिपन्न बालबालिकालाई छात्रवृत्ती प्रदान गरिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । विद्यालयमा पढ्न पाउने हरेक बालबालिकाको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न बालमैत्री शिक्षाको अबधारणालाई कार्यान्वयन गरिनेछ।
- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर उकास्न तथा सार्वजनिक शिक्षालाई व्यवस्थित गराउन सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १० मा अध्ययनरत बालबालिकालाई आवासिय सुविधा प्रदान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- शैक्षिक शत्रको अन्त्यमा हुने वार्षिक परिक्षालाई मर्यादित र व्यवस्थित गराउन कक्षा ४ देखि ९ कक्षा सम्मको वार्षिक परिक्षालाई गाउँपालिकाबाट मोनेटेरिङ गरि सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- शैक्षिक अनुसन्धान मार्फत सार्वजनिक शिक्षाको गुणस्तर बृद्धि गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिई हरेक शिक्षकलाई अनुसन्धानात्मक प्रकृतिको शिक्षण विधी अवलम्बन गरी शिक्षण गर्न पेसागत विकास संग सम्बन्धीत शैक्षिक सहयोग कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइनेछ । साथै सो को लागी उत्कृष्ट सिकाई उपलब्धी हाँसिल गर्ने तथा उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालय, शिक्षक तथा विद्यार्थिलाइ कार्यक्षमतामा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम मार्फत पुरस्कृत गरी गुणस्तरिय शिक्षा अभिवृद्धि गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- विद्यालय शिक्षाको पाठ्यक्रममा आधारित रहेर सबै शैक्षिक सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा कक्षा ६-८ को स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र दक्ष प्राविधिक जनशक्ती उत्पादनको लागी सिभिल इञ्जिनियरिङ, भेटेनरी जस्ता प्राविधिक विषयको पढाइलाई अगाडी बढाउन संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ।
- यस शान्तिनगर गाउँपालिका भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयमा दरबन्दी अभाव भई शिक्षणमा पर्ने समस्यालाई निराकरण गर्न निश्चित मापदण्डका आधारमा पालिकास्तरिय स्वयंसेवक अनुदान शिक्षक व्यवस्थापन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार तथा बजेट कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गराउन विद्यालय र अन्य संघ सस्थाबिच म्याचिङ फण्डमा आधारित शैक्षिक विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।

- बालबालिकाको शैक्षिक विकासमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यले विधार्थिमा रहेको अन्तर्निहित प्रतिभा पहिचान तथा प्रष्फुटन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ, जसअन्तर्गत पालिकास्तरिय शैक्षिक मेला प्रदर्शनी तथा अन्य अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ। शिक्षकको कक्षा शिक्षणमा उल्लेखनिय सुधार ल्याउन शैक्षिक सामग्री निर्माण कार्यशाला आयोजना गरी शिक्षक स्वयंलाई क्षमतावान गराई सिकाई सुदृढिकरण गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने सशर्त अनुदानका विविध कार्यक्रमहरुलाई सम्पुर्ण विद्यालयको पहुँचमा पुर्याई नतिजामा आधारित अनुगमन र मुल्याङ्कनको माध्यमबाट अभ् व्यवस्थित गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयमा ऐच्छिक विषयको रुपमा अङ्ग्रेजी विषयको पढाईलाई निरन्तरता प्रदान गर्न बाल कक्षा देखि ५ सम्म अङ्ग्रेजी विषय तथा ६-८ मा कम्प्युटर शिक्षा थप गरी पाठ्यपुस्तक व्यवस्थापनको लागि विद्यालयलाई थप अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- हरेक वर्ष स्थानीय तह स्तरीय सिकाई उपलब्धि परिक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- युवा खेलकुद को संभावनालाई प्रष्फुटित गर्न खेलकुदका सामग्री उपलब्ध गराउने, अध्यक्षकप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने, राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन थप बजेटको व्यवस्था गर्ने, स्थानीय ज्ञान सीप, कलाको संरक्षण गर्ने लगायतका खेलकुद विकास संग सम्बन्धित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- समयसापेक्ष शैक्षिक विकास लाई टेवा पुर्याउने उद्देश्यले विभिन्न मोड्युलमा आधारित शिक्षक पेसागत तथा अन्य प्रकारका तालिम प्रदान गरिनेछ । शिक्षक पेसागत सहयोग तथा विद्यालय सुपरिबेक्षण सम्बन्धि कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- यस गाउँपालिकाको एक मात्र बयाले सिमतार क्याम्पसलाई BSC AG कक्षा संचालन गर्नको लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।

- स्वास्थ्यको लागि खेलकुद भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै खेलकुदको प्रवर्द्धनको लागि एक वडा एक खेलमैदानको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

ड) योजना, अनुगमन तथा दिगो व्यवस्थापनतर्फ:

- टोल विकास संस्थाको गठन तथा दर्ता :
स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने श्रम, सीप, स्रोत, साधन र अवसरहरूलाई अधिकतम रूपमा परिचालन गर्न सामाजिक र आर्थिक विकास तथा स्थानीय स्तरमा सुशासन प्रवर्द्धन गर्न यस गा.पा भित्रका विभिन्न टोल ,वस्तीहरूमा टोल विकास संस्था गठन तथा दर्ता गरी स्थानीय वडा समितिको मातहतमा रहने तथा सहयोगिको भुमिका निभाउने गरी टोल विकास संस्था गठन गर्ने प्रक्रियालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- योजना संचालन गर्दा उपभोक्ता समिति,टोल विकास संस्थाका पदाधिकारीलाई आयोजना तथा कार्यक्रमको उपभोक्ता समिति गठन,योजना सन्भौता,भुक्तानी प्रकृया,लेखा व्यवस्थापन, योजनाको रेखदेख,मर्मत सम्भारको बारेमा जानकारी दिनको लागि पालिकाबाट तालिम तथा अभिमुखीकरणको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- गाउँसभाबाट स्वीकृत भई रातो किताबमा प्रकासित भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई संचालन गर्दा गर्दै हुने रकमान्तर र शिर्षकान्तर गर्ने परम्परालाई न्यून गर्दै लगिनेछ ।
- स्थानीय तह योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ (परिमार्जित २०७५) अनुसार योजनाको उपभोक्ता समिति गठन,सम्भौता,योजना जाचपास,फरफारक र भुक्तानी जेष्ठ मसान्त सम्मलाई अन्तिम समय तोकिको कार्य गरिनेछ ।
- आयोजना छनौट गर्दा टुक्रे तथा स-साना योजनालाई निरुत्सायीत गरि ठुला तथा दीर्घकालिन योजनालाई छनौटमा प्राथमिकता दिईनेछ ।
- उपभोक्ता समितिले आयोजना संचालन गर्दा अनिवार्य रूपमा विकास निर्माण दिगोपना,पारदर्शिता कायम गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिकामा पालिका स्तरीय गौरवका योजना र हरेक वडाहरूमा स्तरमा पनि प्रतिफल दिने,गरीवी निवारण हुने खालका योजनाहरू छनौट गरि संचालन गरिनेछ ।

- नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य संघ, संस्थाबाट प्राप्त योजनालाई निर्धारित समयावधि भित्र सम्पन्न गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

च) सामाजिक सुरक्षा तथा पंजिकरण तर्फ:

- सामाजिक सुरक्षा तथा पंजिकरण प्रणालीलाई अनलाइन प्रणालीमा व्यवस्थित गरिनेछ । सबै वडाका सचिवहरूलाई यस सम्बन्धि अभिमुखिकरण तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- शान्तिनगर गा.पा.को अनलाइन प्रणालीमा आधारित घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई प्रविधिमैत्री बनाउदै लगिनेछ . पुराना पंजिकरण अभिलेखलाई डिजिटलाइज गरि अध्यावधिक गरिनेछ ।
- MIS प्रणाली मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली व्यवस्थित गरी पुराना अभिलेखलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पंजिकरण विभागको निर्देशन अनुसार डिजिटलाइजेशन तथा व्यवस्थित गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा वितरण प्रक्रियालाई सरल र सहज बनाउन पहल गर्ने नीति लिइनेछ ।

(छ) आन्तरिक आय तथा राजश्व परिचालनतर्फ:

१. आगामी आ.व २०८०।८१ मा गा.पाको आन्तरिक स्रोत साधनको प्रभावकारी परिचालन गर्न प्रगतिशील कर प्रणालीको विकास, कर प्रशासनको क्षमता अभिवृद्धि, करका दायरा विस्तारमा जोडिदै राजश्व चुडावटलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकाले असुल गर्नुपर्ने कर राजश्वलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन सबै वडा कार्यालयहरूमा सफ्ट वयर(soft ware system)प्रणाली मार्फत गाउँपालिकाको राजश्व शाखाबाट दैनिक अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

३. यस गा.पाबाट असुल गरिने सम्पत्ति कर,घरजग्गा बहाल कर,व्यवसाय कर,विज्ञापन कर तथा अन्य करहरूलाई गा.पाबाट प्रवाह गरिने सेवासंग एकिकृत तथा आवद्ध गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
४. कृषि व्यवसाय तथा कृषिसंग सहकार्य गर्ने व्यक्ति,समुह तथा सहकारी समुहहरूको प्रर्वदनका लागि व्यक्ति, समुह र सहकारी सस्थाहरूको दर्ता नविकरणमा अन्यको तुलनामा कम कर/शुल्क लगाइनेछ ।
५. प्रस्ताविक करहरू संकलनको लागि पार्दशिता र प्रभावकारिता अपनाउन आवश्यक पर्ने कार्यविधि तथा राजश्व सुधार कार्ययोजनाले दिएका सुझावहरूको व्यावहारिक कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६. यस गा.पा अन्तर्गत बसोबास गर्ने हरेक नागरिक,उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी तथा कर शुल्क बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको अन्य सबै व्यक्ति,सस्था आदिले गा.पालाई बुझाउनु पर्ने कर शुल्क समयमा नबुझाएमा गा.पाबाट प्रवाह हुने सबै प्रकारका सेवा सुविधाहरूलाई रोक्का गरी कर तिर्ने वातावरण सृजना गरिनेछ ।
७. घर नक्सापास मापदण्ड लागु भईसकेकोले नक्सापास प्रकृया अनिवार्य बनाई राजश्वमा बृद्धी गरिनेछ ।
८. ढुङ्गा,गिट्टी,वालुवा, माटो,ग्राभेल आदि उत्खनन तथा निकासीका लागि आइ इ इ (I.E.E) भएका क्षेत्रबाट कार्यविधि बमोजिम राजश्व संकलन गरिनेछ ।
९. यस गा.पाभित्र विभिन्न राजश्वका स्रोतहरूको दायरा विस्तार गरि करको दायरामा आउन छुट भएका विषयहरूलाई अनुगमनको माध्यमबाट पहिचान गरि राजश्व बृद्धी गरिनेछ ।
१०. आन्तरिक राजश्वबृद्धिको लागि हर संभव प्रयास गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका संरचनाहरू निर्माण मर्मत गर्दा गाउँपालिका भित्रबाट जारी भएका रसिदहरूलाई मात्र मान्यता दिने नीति लिइनेछ ।

ज) खानेपानी, सरसफाई तथा वातावरण तर्फः

- विकास निर्माणका योजना तथा कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा वातावरणीय पक्षमा पर्ने प्रभावलाई ध्यानमा राखी कार्य गरिनेछ ।
- वातावरण संरक्षण तथा संवर्द्धनमा जोड दिदै वातावरण मैत्री योजना संचालन गरीने नीति लिइने छ ।
- सामुदायिक वनको संरक्षणमा समुदायलाई थप जिम्मेवार बनाउदै वन तथा वातावरण संरक्षण र सम्बर्द्धनमा जोड दिइने छ ।

भ) संस्थागत सुशासन तथा सेवा प्रवाहतर्फ:

- सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन कर्मचारीहरुको उत्प्रेरणा बढाई मनोबल उच्च राख्न आवश्यक हुन्छ, त्यस कुरालाई गाउँपालिकाले ध्यानमा राख्दै कर्मचारीहरुको सेवा सुविधामा एकरूपता ल्याउन तथा आफ्नो क्षमता,राजश्व संकलनको अवस्था समेतलाई विचार गरी केही मात्रमा भए पनि पारिश्रमिक तथा सुविधामा हेरफेर गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवालार्इ चुस्त ,दुरुस्त, पारदर्सि ,जवाफदेहि तथा उत्तरदायि बनाउन संस्थागत क्षमता विकासमा ध्यान दिइनेछ ।
- पदाधिकारी/कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई तथा अनुगमन र मुल्याडकनलाई प्रभावकारी बनाइने नीति लिइने छ ।
- सुचना प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिइने छ । गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाहरुलाई आइटी पद्धतीमा समाहित गर्दै लगिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- अनुभव आदान प्रदान,मनोरञ्जनको माध्यमबाट कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुको क्षमता विकासमा सघाउ पुऱ्याउन अन्तर स्थानीय तह भिजिटको कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- कार्यालयको सुरक्षा,बजार अनुगमन लगायत आवश्यकताका आधारमा अन्य काम गर्न नगर प्रहरीको व्यवस्था गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।
- कार्यालय समय, कार्यालय अनुशासनलाई चुस्त बनाई गाउँपालिकालाई मर्यादित र अनुशासित सेवा प्रवाह गर्ने संस्थाको रुपमा विकास गरिनेछ । यसको लागि गाउँपालिकाका प्रत्येक कोठामा सिसि क्यामेरा जडान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

ब) विपद,जोखिम न्यूनीकरणतर्फ:

- विपद व्यवस्थापनकार्यका लागि आवश्यक नीति,कानून,मापदण्ड तयार पारि कार्यन्वयन गरिने छ ।

- विपद पूर्व तयारी तथा उद्धार, राहात सामाग्रीको पूर्व भण्डारण, बितरण र समन्वयलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
- विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनमा सार्वजनिक, निजी, गैरसरकारी, सहकारी संघसंस्थाहरु र समुदाय बीच साभेदारी र सहकार्य प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- शान्तिनगर गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थायी कोष निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ । गाउँपालिकाभित्र हरेक संरचना निर्माण गर्दा विपद्, जोखिम न्युनीकरणलाई विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- प्राकृतिक प्रकोपको कारण कुनै बस्ति जोखिम परी बस्तियोग्य नभएको खण्डमा उपयुक्त स्थानमा एकिकृत बस्ति विकास देखि अन्य आवश्यक राहातको व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।

ट) महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकतर्फ:

- दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्न सहयोग पुर्याउन महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, सामाजिक विभेद, शोषण, कुरीति, अन्धविश्वास हटाउन र न्युनिकरणका लागि गैर सरकारी क्षेत्र समेतको सहभागितामा जागरण र सचेतना अभियान संचालन गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिक र अपांगता भएकाहरुका व्यक्तिहरुको कानूनी प्रदत्त अधिकार र सेवासुविधा प्रदान गराउन सहजिकरण गरिनेछ ।
- समाजको आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक सशक्तिकरण र नेतृत्व विकासको लागि कानूनी सचेतना, रोजगारी सिर्जना, उद्यमशिलता प्रवर्द्धन लगातक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ६० वर्ष पुगेका सबै ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका सबै व्यक्तिहरुलाई परिचय पत्र बितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- संघ, प्रदेश र अन्य संस्थासग समन्वय गरी महिलामैत्री नीति लिइनेछ ।

ठ) विविध :

- कृषि, वन तथा जडिबुटीमा आधारित उद्योगहरुको विकासका लागि आवश्यक प्राविधिक र आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ । आन्तरिक उत्पादनको मेला प्रदर्शनी आयोजना गरी उत्पादनको बजारीकरण गर्न कृषकहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- रोजगार गुमाएका व्यक्तिहरुलाई पुनःस्थापित गर्न उद्योग, कृषि तथा निर्माण क्षेत्रमा रोजगार अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- रोजगारीका लागी विदेसिने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत थप योजना तथा कार्यनीति बनाई लागु गरिनेछ ।
- बैदेसिक रोजगारलाई व्यवस्थित र सुरक्षित गर्न सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । विभिन्न संघ संस्थाहरुको समन्वयमा बैदेसिक रोजगारबाट फर्केकाहरुको लागि सिपविकास तालिमहरु संचालन गरिनेछ ।
- गा.पाभिन्नका ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, पुरातात्विक, प्राकृतिक एवम् अन्य पर्यटकीय स्थलहरुको संरक्षण, संवर्द्धन र विकास गरिनेछ ।
- जैविक विविधताको संरक्षण र संवर्द्धन गर्दै वन अतिक्रमण रोक्न प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । अतिक्रमित वनक्षेत्र फिर्ता, डढेलो नियन्त्रण, चोरी निकासी नियन्त्रणका लागि समुदायसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- युवाहरुको सीप र प्राविधिक ज्ञानलाई गा.पा विकासमा लगाई युवा रोजगारीको लागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराईनेछ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवाहरुको सीपलाई प्रयोग गरि स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- यस गा.पाबाट प्रवाह गरिने सेवालाई पारदर्शी, जवाफदेही र जनमूखी बनाउनुका साथै विकास निर्माण कार्यमा वित्तीय अनुशासन तथा जवाफदेहिता कायम गर्न मितव्ययिता, कार्यकुशलता र कार्यसम्पादनस्तरलाई मानकका रुपमा लिई सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- विभिन्न सेवा प्रवाहलाई सहज बनाउन पशु सेवा तथा अन्य निर्माण प्राविधिकहरु वडाहरुमा खटाउने नीति लिइनेछ ।
- वन वातावरण क्षेत्रको विकासको लागि सामुदायिक वनसंग सहकार्य गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । सामुदायिक वनबाट संकलन गरिने राजश्व प्राप्तीको लागि सामुदायिक वनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

- योजना कार्यक्रम संचालन गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक बनाई संचालन गर्ने नीति लिइनेछ । यसको लागि रु.१० लाख भन्दा माथिका सबै योजनाहरु ई.ठेक्का मार्फत संचालन गरिनेछ ।

अन्त्यमा, यो नीति तथा कार्यक्रम “ शान्तिनगर गाउँपालिकाको दायित्व, सुशासन र समृद्धिको स्थायित्व “ भन्ने गा.पाको मूलमन्त्रलाई यथार्थमा परिणत गर्ने मार्गदर्शक दस्तावेज हो । शान्तिनगर गाउँपालिकाको एक्लो प्रयासबाट मात्रै अपेक्षित लक्ष्य हासिल गर्न पक्कै संभव छैन । सरकारी, निजी, गैर सरकारी, सामुदायिक र सहकारी संघसंस्थाहरुको संयुक्त प्रयास, समन्वय, सहकार्य र स्वामित्वमा यस नीति तथा कार्यक्रमको सफल तथा प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने विश्वास व्यक्त गर्दै शान्तिनगरको विकास र समृद्धिको यात्रामा सबैको सहभागिताका लागि हार्दिक आवाहन गर्दछु । म सबैप्रति यस अवसरमा आभार तथा धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

प्रमोद बस्नेत

अध्यक्ष

शान्तिनगर गाउँपालिका